

Анонимизиран текст

Превод

C-61/21 - 1

Дело C-61/21

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

2 февруари 2021 г.

Запитваща юрисдикция:

Cour administrative d'appel de Versailles (Апелативен административен съд Версай, Франция)

Дата на акта за преюдициално запитване:

29 януари 2021 г.

Жалбоподател:

JР

ответник,

Ministre de la Transition écologique (Министър на екологичния преход)

Premier ministre (Министър-председател)

[...]

[...] Cour administrative d'appel de Versailles (Апелативен административен съд Версай)

[...] Пленум

[...]

Съдебно заседание от 20 януари 2021 г.

Решение от 29 януари 2021 г.

[...]

Производство:

Предходно съдебно производство:

Г-н JP иска от Tribunal administratif de Cergy-Pontoise (Административен съд Сержи-Понтоаз, Франция):

1° да отмени мълчаливия отказ на Préfet du Val-d'Oise (префекта на Вал д'Оаз) да предприеме необходимите мерки за разрешаване на здравословните му проблеми, свързани със замърсяването на околната среда,

2° да разпорежи на префекта в срок от две седмици и под страх от периодична имуществена санкция в размер на 3000 EUR за всеки ден забава, да вземе всички мерки, попадащи в обхвата на неговите правомощия, за да разреши здравословните му проблеми, свързани с причинявани от въздуха алергии, и по-специално да измени актовете за издаване на разрешения за класифицираните инсталации, като включи системно задължение за предприятията, за които се прилага тази правна уредба, да спрат своите замърсяващи емисии веднага след като метеорологичните наблюдения установят сериозна опасност от превишаване на пределно допустимите стойности,

3° да разпорежи на префекта на Вал д'Оаз и на държавата да изпълнят всички препоръки на Европейската комисия, произтичащи по-специално от уведомлението ѝ от 15 февруари 2017 г., както и дванадесетте препоръки, които Сметната палата е направила в доклада си от януари 2016 г.,

4° преди да се произнесе, да назначи две експертизи за измерване на замърсяването на въздуха и оценка на въздействието му върху констатираните заболявания, **[ориг. 2]**

5° ако тези експертизи не бъдат назначени, да осъди държавата да му заплати сумата от шест милиона евро като обезщетение за претърпените вреди за здравето му и от петнадесет милиона евро като обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди, безпокойство, телесни, естетически, физически и психически увреждания.

С решение № 1510469 от 12 декември 2017 г. Административен съд Сержи-Понтоаз отхвърля тези искания.

Производството пред апелативния съд

С жалба и четири писмени становища, заведени на 25 април 2018 г., 16 януари 2019 г., 28 май 2019 г., 15 януари 2020 г. и 23 септември 2020 г., JP, представляван от адв. Gimalac, иска от апелативния съд:

1° да отмени това решение,

2

2° да уважи исканията му, направени в първоинстанционното производство,

3° да осъди държавата да заплати сумата от 3500 EUR на основание член L. 761—1 от Code de justice administrative (Административнопроцесуален кодекс).

JP поддържа, че:

— държавата отговаря за качеството на въздуха по силата на член L. 220—1 от Code de l'environnement (Кодекс за околната среда),

— първоинстанционният съд неправилно е приел, че префектът на Вал д'Оаз не разполага с никаква свобода на действие при прилагането на правната уредба относно замърсяването на въздуха, въпреки че той разполага със специални правомощия по опазване на обществения ред и не представя доказателства, че е взел всички мерки, необходими при превишаване на пределно допустимите стойности за замърсяване в Ил дьо Франс, или в областта на надзора върху класифицираните инсталации,

— превишаването на пределно допустимите стойности за замърсяване може да ангажира отговорността на държавата спрямо него по отношение на задълженията, наложени с Европейската директива от 21 май 2008 г.,

— отговорността на държавата се ангажира по силата на задължението ѝ да предприеме всички необходими мерки за защита на живота на хората;

— обективната отговорност на държавата също може да бъде ангажирана;

— първоинстанционният съд неправилно е отказал да уважи искането му за назначаване на експертиза,

— връзката между замърсяването на въздуха и неговото здравословно състояние, наличието на безпокойство и на вреда, произтичаща от липсата на информация, е установена.

С писмена защита, заведена на 21 март 2019 г., министърът на екологичния и солидарен преход иска жалбата да бъде отхвърлена.

Той поддържа, че изложените основания са несъстоятелни.

С решение от 25 май 2018 г. на JP е предоставена пълна правна помощ.

Като взе предвид другите материали по делото. **[ориг. 3]**

Като взе предвид:

— Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи,

— Договора за функционирането на Европейския съюз,

— Директива [...] [на Европейския парламент и на Съвета] 2008/50/ЕО от 21 май 2008 г. относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа [(ОВ L 2008, 152 г., стр. 1)],

— Кодекса за околната среда,

— решения [...] от 19 ноември 2014 г. [ClientEarth (С-404/13, ЕУ:С:2014:2382)] и [...] от 24 октомври 2019 г. [Комисия/Франция (Превышаване на пределно допустимите стойности за азотен диоксид) (С-636/18, ЕУ:С:2019:900)] на Съда на Европейския съюз;

— решения № 394254 от 12 юли 2017 г. и № 428409 от 10 юли 2020 г. на Conseil d'État (Държавен съвет, Франция), съдебно отделение,

— Code de justice administrative (Административнопроцесуален кодекс).

[...]

Като имат предвид, че:

1. JP обжалва решение № 1510469 от 12 декември 2017 г., с което Tribunal administratif de Cergy-Pontoise (Административен съд Сержи-Понтоаз) отхвърля исканията му за отмяна на мълчаливия отказ на префекта на Вал д'Оаз да вземе необходимите мерки за разрешаване на здравословните му проблеми, свързани със замърсяването на въздуха, и за осъждане на държавата да му плати обезщетение за различните вреди, които твърди, че е претърпял вследствие на това замърсяване, като оценява тези вреди на сумата от 21 милиона евро.

По правната уредба на спора:

2. От една страна, член 1 от Директива [...] [2008/50] предвижда: *„Настоящата директива установява мерки, целящи следното: 1. определяне и въвеждане на цели за качеството на атмосферния въздух, предназначени за избягване, предпазване от или намаляване на вредното въздействие върху човешкото здраве и върху околната среда като цяло; [...]“*. Съгласно член 4 от същата: *„Държавите членки определят зони и агломерации на своята територия. Оценката и управлението на качеството на въздуха се осъществяват във всички зони и агломерации“*. Съгласно член 13, параграф 1 от тази директива: *„Държавите членки гарантират, че в техните зони и агломерации нивата на серен диоксид, ПЧ10, олово и въглероден оксид в атмосферния въздух не превишават пределно допустимите стойности, посочени в приложение XI. По отношение на азотния диоксид и бензена пределно допустимите стойности, определени в приложение XI, не могат да бъдат по-високи от стойностите, посочени в него. [...]“*. [ориг. 4]

3. От друга страна, съгласно [...] член 23[, параграф 1] от Директива [2008/50]: „Когато в определени зони или агломерации нивата на замърсителите в атмосферния въздух превишават която и да е пределно допустима стойност или целева стойност, увеличени с което и да е съответстващо допустимо отклонение за всеки от случаите, държавите членки гарантират създаването на планове за качество на въздуха за тези зони и агломерации, за да се постигне съответната пределно допустима стойност или целева стойност, посочена в приложения XI и XIV. В случай на превишавания на тези пределно допустими стойности, за които крайният срок за постигане е изтекъл, плановете за качество на въздуха посочват подходящи мерки, така че периодът на превишаване да бъде възможно най-кратък. Плановете за качеството на въздуха могат допълнително да включват конкретни мерки, насочени към защитата на чувствителни групи от населението, включително деца. Тези планове за [...] качеството на въздуха включват най-малко информацията, посочена в раздел А от приложение XV, и могат да включат мерки съгласно член 24. Тези планове се съобщават на Комисията без отлагане, но не по-късно от две години след края на годината, в която е било наблюдавано първото превишаване. [...]“.

4. В подкрепа на искането за обезщетение в жалбата си JP поддържа по-специално, че е било увредено здравето му вследствие на влошаването на атмосферния въздух в географския район Ил дьо Франс, в който живее. Като счита, че това влошаване е резултат от неспазването от страна на френските власти на задълженията, произтичащи за тях от разпоредбите на Директива 2008/50[...], цитирани в точки 2[...] и 3[...] по-горе, JP твърди на това основание, че държавата носи отговорност и иска да получи обезщетение за твърдяното увреждане на здравето му.

По сериозната трудност при тълкуването на правото на Европейския съюз, повдигната с жалбата на JP:

5. Отговорът на искането на JP за обезщетение предполага да се уточни обхватът на разпоредбите на член 13, параграф 1[...] и на член 23, параграф 1[...] от Директива 2008/50[...], що се отнася до предоставянето на право на обезщетение на частните лица за вреди, засягащи здравето им, в случай на достатъчно съществено нарушение от страна на държава — членка на Европейския съюз, на задълженията, произтичащи от тези разпоредби.

6. Този въпрос, който е определящ за изхода на спора, създава сериозна трудност при тълкуването на правото на Съюза. Ето защо настоящият съд следва да сезира с него Съда на Европейския съюз на основание член 267 от Договора за функционирането на Европейския съюз и до произнасянето на последния следва да спре производството по жалбата на JP.

РЕШИ:

Член 1: Спира производството по жалбата, подадена [от] ЈР до произнасянето на Съда на Европейския съюз по следните въпроси:

1) Трябва ли приложимите норми на правото на Европейския съюз, съдържащи се в член 13, параграф 1[...] и член 23, параграф 1[...] от Директива 2008/50/ЕО от 21 май 2008 година относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа [ОВ L 152, 2008 г., стр. 1], да се тълкуват в смисъл, че в случай на достатъчно съществено нарушение от страна на държава — членка на Европейския съюз, на произтичащите от тях задължения предоставят на частните лица право да получат от съответната държава членка обезщетение за вредите, засягащи здравето им, които имат пряка и сигурна причинно-следствена връзка с влошаването на качеството на въздуха? **[ориг. 5]**

2) Ако се приеме, че посочените по-горе разпоредби действително могат да породят такова право на обезщетение за вреди, засягащи здравето, при какви условия възниква това право, по-специално с оглед на датата, към която трябва да се прецени дали е налице неизпълнение на задължения от съответната държава членка?

[...]